

Metodika daňových odpočtů na VaV pro poradenské centrum

Určeno poplatníkům, kteří mohou a mají zájem využít daňových odpočtů na podporu výzkumu a vývoje (VaV) podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

1. Proč využít daňové odpočty na VaV

Jde ze strany státu o nepřímou finanční podporu výzkumu a vývoje ve firmě.

Výdaje (náklady) na výzkum a vývoj si může poplatník uplatnit v určité výši **dvakrát**:

- poprvé je lze odečíst jako výdaje (náklady) k dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely;
- podruhé prostřednictvím odčitatelné položky od základu daně.

Veřejná podpora VaV může mít přímou a nepřímou podobu. Oba způsoby podpory mají přirozeně výhody a nevýhody.

Tab. 2 Porovnání přímé a nepřímé podpory

Přímá podpora - dotace	Nepřímá podpora - daňové zvýhodnění
<ul style="list-style-type: none"> - zaměření na předem definované cíle - snižující se objem prostředků v národních dotačních programech - nízká úspěšnost projektů v soutěži - nepravdělné vyhlašování výzev - administrativní náročnost - ztráta soukromí firmy – musí zveřejnit svoje záměry 	<ul style="list-style-type: none"> - přístupné pro všechny obory - nižší administrativní a nákladová náročnost - nedochází k narušení konkurenčního prostředí - ponechává větší prostor pro kreativitu firem při využívání VaV - vytváří pro podniky stabilnější prostředí při financování výzkumu - problém s určením ocenitelného prvku novosti a výzkumné nebo technické nejistoty - využití jen při existenci daňové povinnosti - nejistota uznatelnosti pro firmy (zpětná kontrola – penále)

Od daňových pobídek a úlev se očekává zejména stimulační účinek na růst podnikových výdajů na výzkum a vývoj. V souladu s těmito záměry EU byla i v ČR vytvořena a přijata daňová legislativa podporující výdaje na VaV v podnikatelském sektoru - viz §34 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o daních z příjmů"). Jde vlastně o investici státu do konkurenceschopnosti české ekonomiky jako celku, která má svou návratnost.

Zvýhodnění v podobě daňových odpočtů na VaV může přivést do ČR i výzkumná centra zahraničních podniků.

2. Klíčová zjištění

Tato metodická doporučení pro firmy, které uplatňují resp. chtějí uplatnit daňové odpočty na VaV, vznikla jako reakce na současnou situaci se snahou předejít případným problémům ve vztahu ke správci daně (finančním úřadům). Materiál má v konečném důsledku pomoci nejen firmám, ale také správci daně snížením jeho zátěže, která vychází z nedostatečné informovanosti firem.

Jednou z klíčových věcí, se kterou se musí vypořádat každý stát, nabízející daňové úlevy na VaV, je posouzení, zda se uplatňovaná úleva skutečně týká činností, které snesou měřítko kladená na výzkumné a vývojové činnosti. To lze v zásadě řešit s pomocí odborníků pro jednotlivé obory (znaleckými posudky), Velkou pomocí může být katalog praktických příkladů, s nimiž lze daný projekt VaV porovnat. V ČR není v současné době zaveden ani jeden z obou způsobů hodnocení. S tím souvisí následující problémy:

- posouzení novosti a nejistoty jako kritérií, která určují, zda se jedná o VaV činnost,
- chybí přehledný a okamžitě použitelný systém postupu hodnocení uznatelnosti daňového odpočtu na VaV (včetně posouzení charakteristik poplatníka jako osoby provozující činnost VaV).

Po rozšíření daňových úlev od 1.1.2014 i na výzkum, nakupovaný od výzkumných organizací, přibyl problém identifikace oprávněných výzkumných organizací. Pomůckou zde může být seznam, vedený Radou pro výzkum, vývoj a inovace. Seznam je dostupný na www.vyzkum.cz.

Dle doporučení Rady pro výzkum, vývoj a inovace kaplikaci zákona o daních z příjmů výzkumem a vývojem (VaV) se obecně rozumí **systematická tvůrčí práce konaná za účelem získání nových znalostí nebo jejich využití.**

Základním kritériem pro odlišení VaV od ostatních činností je přítomnost ocenitelného prvku novosti ve VaV a vyjasnění výzkumné nebo technické nejistoty.

Doplňujícími (pomocnými) kritérii jsou například:

- stanovení cílů projektu (jejich dosažitelnost a vyhodnotitelnost po ukončení projektu)
- Prvek novosti nebo novátorství (v rámci možných informací, které může mít poplatník k dispozici v dané době)
- Hledání předtím neodhalených jevů, struktur nebo vztahů
- Aplikace poznatků nebo techniky novým způsobem
- Výsledkem má být nové, hlubší chápání jevů, vztahů, principů s významem širším než pro jednu organizaci
- Očekávaný přínos, tj. patent, licence, chráněný vzor apod.
- Kvalifikace pracovníků zařazených do projektu
- Používané metody
- Souvislost s větším celkem (např. s programem, s činností podniku)

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- Míra obecnosti předpokládaných výsledků
- Souvislost projektu s jinou vědeckotechnickou činností

Při posuzování dílčích aktivit VaV je často důležitý účel prováděné činnosti. Je-li prvořadým cílem dosáhnout **podstatného** technického vylepšení výrobku nebo procesu, patří práce do rámce definice VaV.

Co by měla firma pro úspěšné zvládnutí daňových odpočtů na VaV mít zejména na zřeteli?

3. Orientace v předpisech

K předpisům týkajícím se daňových odpočtů na VaV patří:

- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (§ 34)
- Pokyn Ministerstva financí D-288 v platném znění
- Sdělení k Pokynu D-288

Doporučuje se využít těchto předpisů i jako inspiraci pro věrohodné zpracování projektu VaV z hlediska pohledu správce daně.

Nespoléhat v tomto ohledu jen na poradenskou firmu. Tyto firmy mají různou kvalitu a při jejich výběru by měl poplatník brát v úvahu i možné riziko budoucích problémů v podobě neuznání odpočtu.

4. Co je ještě VaV?

FÚ poukazují na problémy nejasného rozhraní mezi VaV a inovacemi. Podle platných předpisů FÚ zejména zdůrazňují ocenitelný prvek novosti resp. významnou novost a technickou nejistotu jako prvky VaV činnosti.

Cílem projektu VaV by měly být **nové poznatky nebo jejich využití**. Zatímco od výzkumných projektů na vysokých školách nebo veřejných výzkumných institucích se očekává, že výsledky budou zejména zcela nové poznatky, v podnikatelském sektoru musí být dosažené výsledky posuzovány spíše oproti stávajícímu stavu znalostí v oboru. Ve většině případů nejde ve firemním výzkumu o světovou novost, nicméně poznatky, potřebné k zavedení **nových či podstatně zdokonalených** výrobků či technologií, nejsou volně k dispozici (firmy si konkurují). Pro firmu nejsou pak často věcně nebo ekonomicky dostupné a proto musí být získány vlastním výzkumem nebo vývojem a z tohoto hlediska jsou pro firmu nové.

Důraz je kladen ze strany FÚ především na novost, nicméně i **prokazatelné navržené výrazné zlepšení výrobků či procesů** ve srovnání s dosavadními poznatky je považováno za činnost VaV. O inovacích pak hovoříme, jestliže na základě VaV činnosti navržený nový nebo podstatně zdokonalený výrobek, služba nebo postup byl uveden na trh resp. zaveden do praxe.

Naopak za VaV nejsou považovány rutinní a inkrementální (přírůstkové) změny výrobků nebo procesů. Inkrementální změnou je míněna pouze částečná změna. Příkladem může být desetikilogramová propan-butanová tlaková láhev, u níž je pouze zvýšen objem na patnáct kilogramů. Materiál a maximální tlak zůstaly stejné.

Důležitým krokem při posuzování aktivit spojených s novostí je proto oddělení rutinní činnosti běžně prováděné ve firmě od činností souvisejících s VaV. K posouzení tohoto aspektu lze použít například porovnání produktu, který je předmětem projektu VaV, se stávajícím produktovým portfoliem společnosti, případně s již realizovanými projekty VaV. Důležitá je tak specifikace tvarové, funkční, případně technologické odlišnosti.

V rámci řešení projektu VaV jsou využívány i činnosti rutinní povahy (výpočty, konstrukce, modelování, atd.), rozhodující pro posouzení novosti však je celková podoba činností, zaměřených na získání a využití nových poznatků. Aktivitu, které souvisejí s VaV, probíhají vždy do doby, než jsou zaručeny a otestovány veškeré parametry, které byly stanoveny na počátku řešení projektu.

5. Jak psát projekt VaV?

Vybrané rady a doporučení

Každý projekt VaV by měl mít ucelenou a jednotnou strukturu, která by měla koncepčně vycházet z projektů, které se realizují v rámci přímé podpory od poskytovatelů (např. TA ČR, MPO aj.). Základní popis struktury projektu VaV je uveden v předpisech souvisejících s daňovými odpočty (viz bod 3), a to zejména v rámci § 34c zákona o daních z příjmů, vymezujícím požadavky na obsah projektu VaV. Obecně lze doporučit, aby projekt vedle zákonných požadavků obsahoval následující informace:

a) Základní informace

Projekt VaV určený pro daňové odpočty by měl obsahovat úplnou identifikaci poplatníka, který realizuje projekt VaV. Jedná se zejména o název, sídlo, IČ, DIČ, jméno statutárního zástupce a kontakty na osoby zodpovědné za řešení projektu.

b) Zaměření projektu

Projekt VaV pro daňové odpočty by měl obsahovat jasný a srozumitelný popis cíle projektu. Není vhodné, aby bylo jako cíl projektu uvedeno např. „zavedení výroby nového výrobku xyz“, nebo „realizace zakázky pro odběratele efg“. Projekt výzkumu a vývoje slouží, jak bylo uvedeno výše, k získání nových znalostí, případně k ověření, jak nové poznatky připravit k realizaci.

c) Popis řešení projektu

Nejdůležitější částí projektu je vlastní popis řešení. Tato část by měla obsahovat dostatečně výstižný a srozumitelný popis řešení včetně jasné specifikace prvku novosti a technické nejistoty. Součástí by měla být rovněž specifikace doby řešení projektu. V případě, že se jedná o

víceletý projekt, měl by být sestaven plán řešení rozdělený do jednotlivých etap, včetně detailního popisu činností a způsobu jejich hodnocení.

Popis řešení projektu by měl obsahovat zejména tyto specifické prvky:

- cíl projektu,
- popis problému a zdůvodnění potřeby řešení,
- popis současného stavu znalosti daného problému (ve firmě, v ČR, ve světě),
- popis novosti řešení, tj. čím se odlišuje od popsání stavu a jaké jsou jeho přednosti,
- projekt by měl být vhodně strukturován na etapy, které budou ukončené milníky. **Jde o časový okamžik, kdy se obvykle ověřuje a měří, jaká část výsledků projektu byla dokončena.** Na základě milníku může správce daně posoudit pokrok v projektu, i kdyby výsledky nebyly dosaženy (buď nebyly dosud splněny v průběhu řešení, nebo nebyly z objektivních důvodů splněny konečné výsledky),
- provedení jednotlivých aktivit by mělo být spojeno s konkrétními pracovníky. Za dosažení plánovaných milníků by měl odpovídat stanovený pracovník.
- konkrétní zdůvodnění přítomnosti ocenitelného prvku novosti a vyjasnění výzkumné nebo technické nejistoty,
- specifikace použitých metod: experimenty, výpočty, simulace apod. (nejen měření výsledných parametrů, výroba prototypů apod.). V průběhu projektu by realizace metod měla být doložena příslušnou dokumentací (např. v případě farmaceutického průmyslu se jedná o laboratorní deníky, protokoly o testech apod., v IT jsou to testovací verze programů, beta verze, vývojové diagramy apod., provedení průmyslového výzkumu je spojeno s využitím specifické technologie či zařízení). To, jaké technologie/zařízení souzřící k řešení projektu budou použity a jaké náklady budou případně potřebné na jejich zakoupení, by mělo být zřejmé už z návrhu projektu,
- specifikace řešitelského týmu včetně příslušných odborných kvalifikací, které odpovídají předmětu řešení projektu VaV,
- další argumenty pro to, že se skutečně jedná o projekt VaV (např. *některá doplňující pomocná kritéria z Pokynu D-288 – výsledkem je patent, licence, průmyslový vzor apod.; aplikace poznatků nebo techniky novým způsobem; hledání předtím neodhalených jevů, struktur nebo vztahů; nové, hlubší chápání jevů, vztahů, principů s významem širším než pro jednoho poplatníka; obecnost předpokládaných výsledků, předpokládá se další využití výsledků projektu v jiných souvislostech, v dalších projektech apod.*).

d) Specifikace výsledků a cílů projektu

V této části by měly být popsány měřitelné a hodnotitelné výsledky/cíle projektu s jejich hodnotícími parametry. Tím by mělo být zajištěno budoucí hodnocení jejich splnění.

Veškeré cíle uvedené v průvodní dokumentaci projektu by měly korespondovat s popisem projektu uvedeným v bodě c).

Součástí specifikace cílů by měly být také způsoby jejich kontroly a způsoby hodnocení postupu řešení projektu a dosažených výsledků.

Dokumentace průběhu projektu

Řešení projektu VaV vyžaduje mj. jeho přiměřenou dokumentaci od nápadu (včetně zhodnocení neúspěchu) přes kalkulaci nákladů až po realizaci. Konečným krokem vhodným pro uplatnění daňového odpočtu je vznik prototypu. V celém procesu je nutno sledovat vývoj na relevantním trhu a v případě nepříznivého vývoje by měl poplatník adekvátně reagovat: výzkum urychlit, modifikovat, případně i řešení projektu zastavit. **I neúspěšné řešení může být výsledkem výzkumu a uznáno pro účely daňových odpočtů na VaV... vhodná formulace**

Shrnutí toho, na co si dát zejména pozor z hlediska pohledu správce daně (FÚ):

- ✓ Projekt musí být sepsán a schválen na příslušné podnikové úrovni před zahájením výzkumných prací
- ✓ Výstižnost názvu projektu (cíl, projekt VaV)
- ✓ Způsob psaní odborného textu se zřetelem k správci daně (srozumitelnost, přehlednost, respektování formálních požadavků uvedených v předmětných předpisech, ...)
- ✓ Shrnutí současného stavu znalostí řešení daného problému (v ČR, ve světě), z hlediska pozice firmy na trhu.
- ✓ V čem bude navrhované řešení nové oproti současnému stavu.
- ✓ Srozumitelná charakteristika výzkumné nebo technické nejistoty.
- ✓ Stanovení hodnotících kritérií plnění konečných cílů.
- ✓ Určení způsobu kontroly a hodnocení postupu řešení projektu a dosažených výsledků. (etapizace, kontrolní mechanismy, kontrolní dny, ...).
- ✓ Pozor na některá použitá slova (objednávka, zakázka,...) bez bližšího objasnění novosti, technické nejistoty apod.
- ✓ Jasná specifikace uznatelných výdajů / nákladů.
- ✓ Využití výsledků VaV projektu po jeho ukončení.

Při psaní projektu VaV a požadování daňového odpočtu na VaV je třeba nezapomenout, že důkazní břemeno je na poplatníkovi (projekt může být důkazním materiálem).

6. Co lze očekávat od závazného posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu?

Jde v podstatě ze strany správce daně jen o závazné posouzení výdajů vynaložených na VaV. Nelze od něj tedy očekávat vyjádření, zda jsou skutečně naplněny požadavky na novost a technickou nejistotu (věcná stránka hodnocení).

Ze strany firem byl tento institut dosud využíván minimálně. Svou roli v tom hrají následující rizika:

- Správce daně posuzuje jen informace, které mu daňový subjekt sdělí.
- Proti rozhodnutí se nelze odvolat.
- Projekt se v čase vyvíjí a závazné posouzení ho tak neumí zohlednit v celé šíři.
- Zpracování závazného posouzení správcem daně může trvat delší dobu.
- Podání žádosti o závazné posouzení je zpoplatněno.

7. Dosavadní zkušenosti s daňovými odpočty na VaV u FÚ

Firmy, které mají již zkušenosti s dotačními projekty na podporu VaV, obvykle problémy nemají. Jde většinou o větší firmy, firmy se soustavnou VaV činností.

Rozsah uplatněných daňových odpočtů na VaV obsahuje kapitola 1. Neexistuje veřejně přístupná statistika o neuznaných daňových odpočtech na VaV. Bude jich však podle dostupných informací zatím poměrně málo. Pokud jde o judikaturu českých soudů, které rozhodují o žalobách proti rozhodnutím správce daně, existuje v oblasti daňových odpočtů na VaV do této doby pouze přibližně šest případů.

Uplatňování daňových odpočtů na VaV může být v některých případech ze strany FÚ vnímáno jako daňová optimalizace.

8. Struktura projektu VaV

Struktura projektu, u něhož se předpokládá odečtení jeho nákladů (či jejich části) od základu daně dle § 34 zákona o daních z příjmů a pokynu MF D-288.

Nadpis / Název projektu:

Název projektu by měl co nejlépe vystihovat kýžený výsledek (cíl) projektu a také by z něj mělo být patrné, že se jedná o projekt výzkumu a vývoje. Např. „Vývoj nového spalovacího motoru se sníženými emisemi“.

Identifikace subjektu:

Název organizace	
Sídlo	
IČO	
DIČ	
Statutární zástupce	
Kontakty	

Zaměření projektu (obor):

Lze použít ve výzkumu celostátně používaný číselník CEP (v příloze) a uvést jak jeho příslušný dvoumístný kód, tak slovní vyjádření. Není však předepsáno – lze užít jakýkoliv popis.

--

Stručný popis projektu:

Stručná anotace programového projektu vystihující konečný cíl řešení, způsob řešení projektu, dobu řešení apod. Tedy co bude projekt řešit (jaký by měl být jeho výsledek), jak se bude řešit a kým (např. v projektu bude vyvíjen nový typ spalovacího motoru, který se bude proti stávajícím vyznačovat.... projekt bude řešen pracovníky výzkumu ve spolupráci s ... v celkové kapacitě cca 5 odborníků..., využije výsledků..., řešení se předpokládá 2 roky..., celkové náklady se předpokládají ve výši cca ...). Vzhledem k tomu, že zákon pro možnost uplatnění předepisuje při řešení projektu přítomnost „... **ocenitelného prvku novosti a vyjasnění výzkumné nebo technické nejistoty**..“ měl by popis obsahovat i odpověď na tuto otázku. Tedy jaký je stav problému (v ČR, ve světě), v čem je navrhované řešení nové - (tedy porovnání „jak se to dělá a jak to budeme dělat nově po vyřešení projektu“).

Tedy uvést takový stručný popis, aby i osoba bez příslušné technické kvalifikace získala základní informace o co jde, co má být výsledkem, že se skutečně jedná o výzkum/vývoj, jak to firma bude řešit, kolik na to řádově počítá apod.. Doporučujeme proto prostudovat nejen pokyn D-288, ale i Sdělení k Pokynu č. D-288, kde lze nalézt inspiraci, jakými důvody lze „zvěrohodnit“ projekt!!

Cíle projektu:

Uveďte jednotlivé cíle dosažitelné v době řešení a vyhodnotitelné po ukončení projektu. Tedy uveďte popis výsledných cílů a jakými hodnotícími parametry bude možno hodnotit jejich splnění. Např. Funkční prototyp spalovacího motoru...“ hodnotící kritérium „... dokumentace prototypu.., nebo ...protokoly zkoušek prototypu..“;“Nová metodika měření emisí..“ hodnotící kritérium „...Popis metodiky s dosaženými výsledky..“ Cíle by měly korespondovat s názvem projektu a se stručným popisem projektu. Jedná se o **konečné cíle** – nikoliv „průběžné“ cíle sloužící pouze k dosažení výsledného cíle!

Cíl.č	Název cíle	Hodnotící kritérium
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Doba řešení projektu:

Datum zahájení:

Datum ukončení:

Předpokládané celkové výdaje (náklady) na řešení projektu a předpokládané výdaje (náklady) v jednotlivých letech řešení projektu:

	Rok 1 (např.2011)	Rok 2				Celkem
Předpokládané náklady (tis. Kč)						

Dále zákon předepisuje uvést **předpokládaný „způsob kontroly a hodnocení postupu řešení projektu a dosažených výsledků“**. Nevyžaduje stanovení konkrétních etap příp. dílčích cílů. Bez jejich uvedení se však špatně plní uvedený požadavek na stanovení kontrolních mechanismů a navíc podrobnější rozvedení řešení projektu samozřejmě přispívá k věrohodnosti projektu při uplatnění daňového zvýhodnění. Také v případě víceletých projektů je dobré ukázat, že díky etapám máte stanoveny i cíle pro jednotlivé roky.

Lze použít například tabulky:

Postup řešení projektu a způsob kontroly a hodnocení dosažených výsledků:

Etapa	Od-do	Název etapy	Obsah prací v etapě	Výsledek etapy - dosažený výsledek	Hodnotitelné parametry výsledku	Způsob kontroly plnění
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						

Jednotlivé etapy by měly vyjadřovat ucelené bloky řešení, které končí hodnotitelným výsledkem (např. „výpočty konstrukce..., návrh a výroba funkčního vzoru..., měření a zkoušení funkčního vzoru..., úpravy FV....). Doporučujeme dobře přečíst kap. 3 Pokynu D-288 a hlavně kap. 4 a 7. – **co se nesmí!** V textech se vyhnout používání slov uvedených v těchto kapitolách!

Způsob kontroly lze např. pomocí Kontrolního dne apod. a případně jeho předepsaný průběh (kdo bude přítomen apod.) lze popsat zvlášť.

Členové řešitelského teamu:

Jméno řešitele	Kvalifikace	Pracovněprávní vztah k organizaci (např. zaměstnanec)

Jméno a příjmení osoby, která projekt schválila před zahájením jeho řešení (poplatník OSVČ, nebo statutární orgán poplatníka či jeho člen):

--

Místo a datum:

Podpis:

Vyhotovil – kontaktní osoba při jednání o projektu:

Jméno a příjmení (tituly)	
Funkce:	
Telefon:	
Mail	

Datum zhotovení:

Podpis:

Výše uvedený projekt (zhotovený před počátkem řešení projektu) si dle zákona může vyžádat FÚ jako důkazní materiál v případě, že poplatník požaduje daňové zvýhodnění.

*Současně ovšem může požádat (či se přijít podívat!) o seznam konkrétních uplatňovaných nákladů/výdajů. K tomu ovšem musí mít poplatník připravenou jejich specifikaci. Zákon/pokyn totiž vyžaduje „...Poplatník je povinen vést o výdajích (nákladech), u kterých aplikuje ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona o daních z příjmů oddělenou evidenci v členění na jednotlivé projekty a jednotlivé účetní případy. Tato evidence musí splňovat požadavek přehlednosti a prokazatelnosti oprávněnosti použití ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona o daních z příjmů s tím, že **důkazní břemeno je na poplatníkovi.**“*

*Tedy při případné kontrole musí poplatník ukázat (z účetnictví!) seznam účetních dokladů, jejichž součet musí tvořit částku uplatňovanou pro daňové zvýhodnění. Tyto uplatněné náklady/výdaje FÚ ještě zkoumá dle dalších hledisek. Kromě daňové uznatelnosti a samozřejmě jejich **bezpodmínečně***

nutné souvislosti s řešením projektu je to hlavně hledisko uznatelnosti pro činnosti uvedené v zákonu/pokynu.

Pro zvýšení věrohodnosti proto doporučujeme zpracovat ještě následující tabulku skutečně vynaložených nákladů/výdajů (donutí to také k většímu zamyšlení nad jednotlivými účetními případy):

Skutečně vynaložené náklady na řešení projektu (rozdělené dle pokynu D-288)

Výdaje (náklady)	Rok 1 (např.2013)	Rok 2					Celkem
Osobní náklady (dovolené nelze uplatnit)							
Odpisy							
Další provozní náklady							
Cestovní náhrady							

O prováděných výzkumných činnostech (pokusy, konstrukce, testování ...) by měla být vedena průběžná evidence, kterou si může FÚ vyžádat. Současně by poplatník měl předložit nějaké dokumenty o provedené kontrole, např. zápisy z kontrolních dnů, nebo alespoň nějaké dokumenty o tom, že byla provedena kontrola plnění a jednotlivé předpokládané cíle byly splněny. Dále doporučujeme sepsat závěrečnou zprávu o řešení projektu, která by měla obsahovat i „Návrh dalšího využití výsledků projektu“.